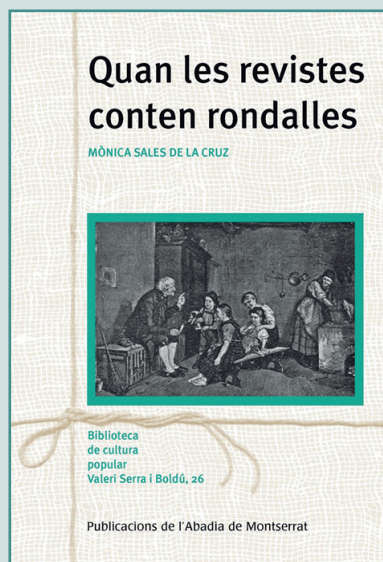

Rondalles a la premsa del segle XIX

Pere Martí i Bertran

MÒNICA SALES DE LA CRUZ

Quan les revistes contenen rondalles

Publicacions de l'Abadia de Montserrat
Col·lecció «Biblioteca de cultura popular Valeri Serra i Boldú», 26
Barcelona 2016

Publicacions de l'Abadia de Montserrat és de les poques editorials que publica assaig en català, i encara més de les poques que publica síntesis de tesis doctorals per divulgar estudis que altrament passarien molt desapercibuts o molt limitats a l'àmbit acadèmic. Un dels títols que ha editat, que em va interessar de seguida per la seva relació amb els orígens de la literatura infantil i juvenil és el volum *Quan les revistes contenen rondalles*, de la professora Mònica Sales de la Cruz. Com deixa clar l'autora en la introducció, el volum, que va obtenir el XXIII Premi de Cultura Popular Valeri Serra i Boldú, pren com a punt de partida la seva tesi doctoral, titulada *La rondalla en les revistes publicades a Catalunya durant el segle XIX*. Com podem deduir del títol de la tesi i del subtítol del volum («Les publicacions periòdiques del segle XIX com a font inesgotable de literatura popular»), el treball editat se centra en l'estudi de les rondalles publicades en les revistes catalanes del segle XIX, concretament entre 1823 i 1893, com es justifica en la introducció (p. 11). És un treball ambiciós i ampli, ja que s'hi fa una bona anàlisi de l'entorn: els corrents literaris i culturals del segle XIX, el folclor i les tres grans generacions de folcloristes del segle esmentat, la premsa de l'època, i, naturalment, la rondalla amb les definicions i origen, els subgèneres, les classificacions... Més una bibliografia (en paper i en format digital) molt completa (pp. 157-167).

El conjunt, doncs, és una bona informació, sobretot per a especialistes i per a interessats en el folclor català i més concretament, és clar, en la rondallística. Malgrat l'interès del volum, hi ha una sèrie de lapsus i de mancances que no ens podem estar d'esmentar, encara que només sigui de passada, ja que el fan menys útil del que solen ser síntesis d'aquestes característiques. En primer lloc, tant la introducció com el resum final (capítol 7: «Rondalla contada, rondalla acabada»), són excessivament repetitius, fet que n'afeixuga la lectura. Tampoc no la facilita la reproducció que es fa dels originals de dues rondalles (pp. 124-128, 135-138), ja que resulten il·legibles si no disposem d'una bona lupa, i que, a més, no tenen gaire sentit en un volum d'aquestes característiques i havent-s'hi inclòs la versió revisada de les mateixes rondalles. Potser hauria valgut més donar les pàgines web on es poden llegir en el català de l'època i santes pasqües.

En segon lloc, i lligat a l'edició, creiem que hi manca una bona revisió estilística del text publicat, ja que hi ha mancances que

criden força l'atenció i que no són dignes de les edicions a què ens té acostumats l'editorial. No s'entén, posem per cas, que el text parli d'uns gràfics que no apareixen enlloc (pp. 154 i 155); tampoc que les sigles que s'utilitzen per a citar les revistes en què s'han publicat rondalles no es donin enlloc (pp. 100-107); o que hi hagi canvis de tipografia que poden destarotar els lectors, com ara els que trobem en les reproduccions esmentades de les rondalles (pp. 125-126 i 127-128); i encara diverses errades tipogràfiques que una lectura de galeres de ben segur que hauria pogut evitar (pp. 10, 14, 27, 28, 46, 84...).

I, en tercer lloc, he de dir que tampoc no m'ha semblat gaire escaient la definició de «Renaixença» que es dóna en dues ocasions al llarg del volum (pp. 30 i 143-144), ja que s'identifica amb el Romanticisme, cosa que fa que qualsevol lector una mica espavilat s'adoni que pot entrar en contradicció amb les tres generacions de folcloristes que s'esmenten en el text en diverses ocasions, ja que les dues primeres són la «generació romàntica» i la «generació de la Renaixença». Res, que és una llàstima que, editant-se tan poc assaig com s'edita, no s'hagi tingut una mica més de cura per a engrescar el lector i no pas per a desencoratjar-lo.

Punts de venda

Llengua
Nacional

Alibri Llibreria

C. de Balmes, 26
08007 Barcelona
<http://www.alibri.es>

Llibreria Claret

C. de Roger de Llúria, 5
08010 Barcelona
<http://www.claret.cat/>

Llibreria Documenta

C. de Pau Claris, 144
08009 Barcelona
<http://documenta-bcn.com/>

Llibreria La Ploma

C. de Sicília, 332
08025 Barcelona
<http://www.laploma.org/cat/>

Llibreria Les Voltes

Pl. del Vi, 2
17004 Girona
<https://www.lesvoltes.cat/>

Cooperativa Abacus

<http://abacus.coop/>

i per internet → **iQUIOSC.cat**

<http://www.iquiosc.cat/llengua-nacional>